Allahın Rahman Ve Rahim İsimlerinin Tecellisi
Gönderen Kadir Hatipoglu - Mayıs 30 2021 06:29:49

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ   Allahın Rahman Ve Rahim İsimlerinin Tecellisi   Sözlükte ‘’merhamet etmek,severek ve acıyarak korumak’’ anlamındaki rahmet (ruhm,merhamet) kökünden   türeyen merhamet kelimesi ‘’ şefkat ve merhamet eden, acıyan demektir. Kelimenin kök manasında ‘’yufka yürekli olmak, acımak, birinin üzüntüsüne ortak olmak’’ gibi beşeri duygusal unsurlar bulunduğundan Allaha nispet edildiğinde “sonsuz merhametiyle lütuf ve ihsanda bulunan’’ şeklinde anlam verilmiştir.   Allaha nispet edilen rahmet kavramının, yer aldığı metin bağlamında iman, İslam, nübüvvet, kur’an, mağfiret, cennet mânevi ; - yağmur, rızık, çeşitli nimetler gibi maddi lütuf ve ihsan karşılığında kullanıldığını belirtir.   Yaygın kanaate göre rahman dünya hayatında herkesi, rahim ise ahrette sadece mü’minleri kapsayan ilahi rahmeti ifade eder.   Abdullah b. Abbas: “Rahman ve Rahim şefkat ve merhamet (rikkat) ifade eden Allahın iki ismi olup her biri ötekinden daha rakiktir. Der   İnsanların merhameti duygusal bir içerik taşıdığından bunun gereğini yerine getirmek onlar için psikolojik bir ihtiyaçtır. Halbuki Allah için böyle bir şey söz konusu değildir. Allah, bu dünyada dostlarının yanı sıra düşmanlarını da lütuf ve nimetlerine mazhar kılmaktadır.   İmamı Gazali; Rahman ve Rahim isimlerinde kulun alabileceği nasip, kalp gözü perdeli olan kulları şefkat ve nezaketle uyarmak, günahkarlara hakaret nazariyle değil merhamet nazariyle bakmak, dünyada işlenen her günahı bir musibet kabul edip onu ortadan kaldırmaya çalışmaktır. Çünki her masiyet onu işleyeni Allahtan uzaklaştırır, böylesi en çok acınmaya layık kimsedir. Rahim isminden alınacak nasip ise fakirlerin ihtiyacını gidermeye gayret etmektir, sıkıntıya düşenlere dua etmeli ve üzüntülerine ortak olmalıdır.   Kur’an da الرَّحْمَٰنِ ismi elliyedi (57) yerde, الرَّحِيمِ ismi –Hz. Peygambere nisbet edildiği   (Tevbe 128) bir yer hariç yüzondötr (114) yerde tekrarlanmıştır. Dört(4) yerde “ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ” (merhamet edenlerin en merhametlisi) iki (2) ayette “ خَيْرُ الرَّاحِمِي&#16

06;َ” (merhamet edenlerin en hayırlısı) terkipleri geçmektedir. (Diyanet ansiklopedisi cilt 34)
            A-Rahman c.c. ayırt etmeden rahmetinin tecellisi olarak; 1- Allahın Peygamberler göndermesi rahmettir.
وَمَا
أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
رَحْمَةً
لِلْعَالَمِينَ
(Resulüm!) Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik Enbiya 108 2- Allahın kur’anı göndermesi bir rahmettir. يَا
أَيُّهَا
النَّاسُ
قَدْ
جَاءَتْكُمْ
مَوْعِظَةٌ
مِنْ
رَبِّكُمْ
وَشِفَاءٌ
لِمَا فِي
الصُّدُورِ
وَهُدًى
وَرَحْمَةٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ
            “Ey insanlar! Size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerdekine bir şifa, müminler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir.” Yunus 57 3-Doğru yoldan sapmamak rahmettir. رَبَّنَا
لَا تُزِغْ
قُلُوبَنَا
بَعْدَ إِذْ
هَدَيْتَنَا
وَهَبْ لَنَا
مِنْ
لَدُنْكَ
رَحْمَةً ۚ
إِنَّكَ
أَنْتَ
الْوَهَّابُ
“(Onlar şöyle yakarırlar:) Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi eğriltme. Bize tarafından rahmet bağışla. Lütfu en bol olan sensin.” Aliimran 8
4-Allahın bütün günahları bağışlaması rahmettir.
قُلْ يَا
عِبَادِيَ
الَّذِينَ
أَسْرَفُوا

عَلَىٰ
أَنْفُسِهِمْ لَا
تَقْنَطُوا
مِنْ
رَحْمَةِ
اللَّهِ ۚ
إِنَّ
اللَّهَ
يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ
جَمِيعًاۚ
إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ
            “De ki: Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayan, çok esirgeyendir.” Zümer 53 5-Gece ve gündüz bir rahmettir. وَمِنْ
رَحْمَتِهِ
جَعَلَ
لَكُمُ
اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ
            “Rahmetinden ötürü Allah, geceyi ve gündüzü yarattı ki geceleyin dinlenesiniz, (gündüzün) O'nun fazlu kereminden (rızkınızı) arayasınız ve şükredesiniz” Kasas 73 6-Zor durumlardan kurtulmakta rahmettir (Ashabı kehfin duası)) إِذْ أَوَى
الْفِتْيَةُ
إِلَى
الْكَهْفِ
فَقَالُوا
رَبَّنَا
آتِنَا مِنْ
لَدُنْكَ
رَحْمَةً
وَهَيِّئْ

لَنَا مِنْ
أَمْرِنَا
رَشَدًا
            “O (yiğit) gençler mağaraya sığınmışlar ve: Rabbimiz! Bize tarafından rahmet ver ve bize, (şu) durumumuzdan bir kurtuluş yolu hazırla! demişlerdi.” Kehf 10 7-Aranan bir şeye veya bir kişiye kavuşmakta rahmettir. يَا
بَنِيَّ
اذْهَبُوا
فَتَحَسَّسُوا مِنْ
يُوسُفَ
وَأَخِيهِ
وَلَا
تَيْأَسُوا
مِنْ رَوْحِ
اللَّهِ ۖ “Ey oğullarım! Gidin de Yusuf'u ve kardeşini iyice araştırın, Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin.” Yusuf 87 8-Hastalıktan kurtulmakta bir rahmettir.
وَأَيُّوبَ
إِذْ نَادَىٰ
رَبَّهُ
أَنِّي
مَسَّنِيَ
الضُّرُّ
وَأَنْتَ
أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ
فَاسْتَجَبْنَا لَهُ
فَكَشَفْنَا
مَا بِهِ مِنْ
ضُرٍّ ۖ
وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ
وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ
رَحْمَةً
مِنْ
عِنْدِنَا
وَذِكْرَىٰ
لِلْعَابِدِينَ   “Eyyub'u da (an). Hani Rabbine: "Başıma bu dert geldi. Sen, merhametlilerin en merhametlisisin" diye niyaz etmişti. . Bunun üzerine biz, tarafımızdan bir rahmet ve kulluk edenler için bir hatıra olmak üzere onun duasını kabul ettik; kendisinde dert ve sıkıntı olarak ne varsa giderdik ve ona aile efradını, ayrıca bunlarla birlikte bir mislini daha

verdik.” Enbiya 83,84 9-Rüzgar ve yağmurda rahmettir.
وَمِنْ
آيَاتِهِ
أَنْ
يُرْسِلَ
الرِّيَاحَ
مُبَشِّرَات&#16
13;
وَلِيُذِيقَ&#16
03;ُمْ مِنْ
رَحْمَتِهِ
وَلِتَجْرِي&#16
14; الْفُلْكُ
بِأَمْرِهِ
وَلِتَبْتَغ&#16
15;وا مِنْ
فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُ&#16
05;ْ
تَشْكُرُونَ
            “Size rahmetinden tattırsın, emriyle gemiler yüzsün, fazlından (nasibinizi) arayasınız ve şükredesiniz diye (hayat ve bereket) müjdecileri olarak rüzgarları göndermesi de Allah'ın (varlık ve kudretinin) delillerindendir.” Rûm 46
10-Baharın gelmeside rahmettir.
فَانْظُرْ
إِلَىٰ
آثَارِ
رَحْمَتِ
اللَّهِ
كَيْفَ
يُحْيِي
الْأَرْضَ
بَعْدَ
مَوْتِهَا ۚ
إِنَّ
ذَٰلِكَ
لَمُحْيِي
الْمَوْتَىٰ
ۖ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ
قَدِيرٌ “Allah'ın rahmetinin eserlerine bir bak: Arzı, ölümünün ardından nasıl diriltiyor! Şüphesiz O, ölüleri de mutlaka diriltecektir. O, her şeye kadirdir.” Rûm 50 11-Mal ve evlatlar da rahmettir.   فَلَمَّا
اعْتَزَلَهُ&#16
05;ْ وَمَا

يَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ
اللَّهِ
وَهَبْنَا
لَهُ
إِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ
ۖ وَكُلًّا
جَعَلْنَا
نَبِيًّا .
وَوَهَبْنَا
لَهُمْ مِنْ
رَحْمَتِنَا
ا
“Nihayet İbrahim onlardan ve Allah'tan başka taptıkları şeylerden uzaklaşıp bir tarafa
çekildiği zaman biz ona İshak ve Ya'kub'u bağışladık ve her birini peygamber yaptık.
. Onlara rahmetimizden bağışta bulunduk;.” Meryem 49,50 12-İnsanlara yumuşak
davranmakta bir rahmettir. فَبِمَا
رَحْمَةٍ
مِنَ اللَّهِ
لِنْتَ
لَهُمْ ۖ
وَلَوْ
كُنْتَ
فَظًّا
غَلِيظَ
الْقَلْبِ
لَانْفَضُّو&#15
75; مِنْ
حَوْلِكَ ۖ
فَاعْفُ
عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِ&#15
85;ْ لَهُمْ
            “O vakit
Allah'tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın! Şayet sen kaba, katı yürekli olsaydın,
hiç şüphesiz, etrafından dağılıp giderlerdi. Şu halde onları affet; bağışlanmaları
için dua et;” Alimran 159 13-Allahın karı-koca arasına koyduğu sevgide
rahmettir. وَمِنْ
آيَاتِهِ
أَنْ خَلَقَ
لَكُمْ مِنْ
أَنْفُسِكُم&#16
18; أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُو&#15
75; إِلَيْهَا
وَجَعَلَ
بَيْنَكُمْ

مَوَدَّةً
وَرَحْمَةً ۚ
إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ   “Kaynaşmanız için size kendi (cinsi)nizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi de O'nun (varlığının) delillerindendir.” Rûm 21
14-Allahın yer,gök,lisan ve renkleri değişik yaratması da rahmettir.
وَمِنْ
آيَاتِهِ
خَلْقُ
السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ
وَاخْتِلَافُ
أَلْسِنَتِكُمْ
وَأَلْوَانِكُمْ ۚ
            “O'nun delillerinden biri de, gökleri ve yeri yaratması, lisanlarınızın ve renklerinizin değişik olmasıdır.” Rûm 22 15-Allahın insanı kötülerin şerrinden koruması da rahmettir. وَلَوْلَا
فَضْلُ
اللَّهِ
عَلَيْكَ
وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ
طَائِفَةٌ
مِنْهُمْ
أَنْ
يُضِلُّوكَ
وَمَا
يُضِلُّونَ
إِلَّا
أَنْفُسَهُمْ ۖ وَمَا
يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ ۚ
“Allah'ın sana lütfu ve esirgemesi olmasaydı, onlardan bir güruh seni saptırmaya yeltenmişti. Onlar yalnızca kendilerini saptırırlar, sana hiçbir zarar veremezler.” Nisa 113 16-Allahın insana verdiği ilimde rahmettir.
وَأَنْزَلَ
اللَّهُ

عَلَيْكَ
الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَ&#15
77;َ
وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ
تَكُنْ
تَعْلَمُ ۚ
وَكَانَ
فَضْلُ
اللَّهِ
عَلَيْكَ
عَظِيمًا
            “Allah sana Kitab'ı ve hikmeti indirmiş ve sana bilmediğini öğretmiştir. Allah'ın lütfu sana gerçekten büyük olmuştur.” Nisa 113 17-Allahın kullarını hemen cezalandırmaması da rahmettir.   وَلَوْ
يُؤَاخِذُ
اللَّهُ
النَّاسَ
بِمَا
كَسَبُوا مَا
تَرَكَ
عَلَىٰ
ظَهْرِهَا
مِنْ
دَابَّةٍ
وَلَٰكِنْ
يُؤَخِّرُهُ&#16
05;ْ إِلَىٰ
أَجَلٍ
مُسَمًّى
ۖفَإِذَا
جَاءَ
أَجَلُهُمْ
فَإِنَّ
اللَّهَ
كَانَ
بِعِبَادِهِ
بَصِيرًا
            “Eğer Allah, yaptıkları yüzünden insanları (hemen) cezalandırsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı yaratık bırakmazdı. Fakat Allah, onları belirtilmiş bir süreye kadar erteliyor. Vakitleri gelince (gerekeni yapar). Kuşkusuz Allah, kullarını görrmektedir.” Fatır 45 Kısaca Allahın yer yüzünde verdiği bütün nimetler onun Rahmetinin eseridir B-Rahim yalnız mü’minlere has özellik ifade eden isim..
1-Cennetin varisleridirler.   إِنَّ
الَّذِينَ

آمَنُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحَا&#15
78;ِ أُولَٰئِكَ
هُمْ خَيْرُ
الْبَرِيَّة&#16
16;. جَزَاؤُهُمْ
عِنْدَ
رَبِّهِمْ
جَنَّاتُ
عَدْنٍ
تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا
الْأَنْهَار&#16
15; خَالِدِينَ
فِيهَا
أَبَدًا ۖ
رَضِيَ
اللَّهُ
عَنْهُمْ
وَرَضُوا
عَنْهُ ۚ
ذَٰلِكَ
لِمَنْ
خَشِيَ
رَبَّهُ.
            “İman edip salih ameller işleyenlere gelince, halkın en hayırlısı da onlardır. . Onların Rableri katındaki mükâfatları, zemininden ırmaklar akan, içinde devamlı olarak kalacakları Adn cennetleridir. Allah kendilerinden hoşnut olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Bu söylenenler hep Rabbinden korkan (O'na saygı gösterenler) içindir.” Beyyine 7-8 2-Allahın dostudurlar لَهُمْ
دَارُ
السَّلَامِ
عِنْدَ
رَبِّهِمْ ۖ
وَهُوَ
وَلِيُّهُمْ
بِمَا
كَانُوا
يَعْمَلُونَ
            “Rableri katında onlara esenlik yurdu (cennet) vardır.Ve yapmakta oldukları (güzel) işler sebebiyle Allah onların dostudur.” Enam 127 3-Allah yanında derce,rızık ve mağfiret onlarındır لَهُمْ
دَرَجَاتٌ
عِنْدَ
رَبِّهِمْ

وَمَغْفِرَة&#16
12; وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ. “Onlar için Rableri
katında nice dereceler, bağışlanma ve tükenmez bir rızık vardır.” Enfal 4 4- Ahirette
mekanları cennetdir
أُولَٰئِكَ
فِي جَنَّاتٍ
مُكْرَمُونَ
“İşte bunlar, cennetlerde ağırlanırlar.” Mearic 35
أُولَٰئِكَ
هُمُ
الْوَارِثُو&#16
06;َ . الَّذِينَ
يَرِثُونَ
الْفِرْدَوْ&#15
87;َ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ
            “İşte, asıl
bunlar varis olacaklardır; . (Evet) Firdevs'e varis olan bu kimseler, orada ebedi kalıcıdırlar.”
Mü’minun 10-11 Peygamberler bile Allahtan yarıdımı Rahman ve Rahim ismi ile
istemişlerdir.
وَأَيُّوبَ
إِذْ نَادَىٰ
رَبَّهُ
أَنِّي
مَسَّنِيَ
الضُّرُّ
وَأَنْتَ
أَرْحَم
الرَّاحِمِي&#16
06;َ ُ .
فَاسْتَجَبْ&#16
06;َا لَهُ
فَكَشَفْنَا
مَا بِهِ مِنْ
ضُرٍّ ۖ
وَآتَيْنَاه&#16
15; أَهْلَهُ
وَمِثْلَهُم&#16
18; مَعَهُمْ
رَحْمَةً
مِنْ
عِنْدِنَا
وَذِكْرَىٰ
لِلْعَابِدِ&#16
10;نَ
“Eyyub'u da (an). Hani Rabbine: "Başıma bu dert geldi. Sen, merhametlilerin en
merhametlisisin" diye niyaz etmişti. Bunun üzerine biz, tarafımızdan bir rahmet ve kulluk

edenler için bir hatıra olmak üzere onun duasını kabul ettik; kendisinde dert ve sıkıntı olarak ne varsa giderdik ve ona aile efradını, ayrıca bunlarla birlikte bir mislini daha verdik.” Enbiya 83-84 قَالَ
رَبِّ
اغْفِرْ لِي
وَلِأَخِي
وَأَدْخِلْنَا فِي
رَحْمَتِكَ ۖ
وَأَنْتَ
أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ
“(Musa da) Ey Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine kabul et. Zira sen merhametlilerin en merhametlisisin! dedi.” Araf 151
قَالَ هَلْ
آمَنُكُمْ
عَلَيْهِ
إِلَّا كَمَا
أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ
أَخِيهِ مِنْ
قَبْلُ ۖ
فَاللَّهُ
خَيْرٌ
حَافِظًا ۖ
وَهُوَ
أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ “ Ya'kub dedi ki: Daha önce kardeşi (Yusuf) hakkında size ne kadar güvendiysem, bunun hakkında da size ancak o kadar güvenirim! (Ben onu sadece Allah'a emanet ediyorum); Allah en hayırlı koruyucudur. O, acıyanların en merhametlisidir.” Yusuf 64 قَالَ
لَا
تَثْرِيبَ
عَلَيْكُمُ
الْيَوْمَ ۖ
يَغْفِرُ
اللَّهُ
لَكُمْ
ۖوَهُوَ
أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ “(Yusuf) dedi ki: "Bugün sizi kınamak yok, Allah sizi affetsin! O, merhametlilerin en merhametlisidir." Yusuf 92
إِنَّهُ
كَانَ
فَرِيقٌ مِنْ

عِبَادِي
يَقُولُونَ
رَبَّنَا
آمَنَّا
فَاغْفِرْ
لَنَا
وَارْحَمْنَ&#15
75; وَأَنْتَ
خَيْرُ
الرَّاحِمِي&#16
06;َ
“Zira kullarımdan bir zümre: Rabbimiz! Biz iman ettik; öyle ise bizi affet; bize acı! Sen, merhametlilerin en iyisisin, demişlerdi.” Mü’minun 109
وَقُلْ رَبِّ
اغْفِرْ
وَارْحَمْ
وَأَنْتَ
خَيْرُ
الرَّاحِمِي&#16
06;َ
“(Resulüm!) De ki: Bağışla ve merhamet et Rabbim! Sen merhametlilerin en iyisisin.” Mü’minun 118 Allahım Rahman ve Rahim isimlerin hürmetine
رَبَّنَا
آتِنَا فِي
الدُّنْيَا
حَسَنَةً
وَفِي
الْآخِرَةِ
حَسَنَةً
وَقِنَا
عَذَابَ
النَّارِ “Allah’ım! Bize dünyada iyilik, güzellik ve nimet ver, ahirette de iyilik, güzellik ve nimet ver. Bizi ateş azabından koru. (Bakara, 2/201)

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler